

מועצת ישע מועצת היישובים היהודיים ביהודה שומרון וחבל עזה

מחלקת מחקר - מנהלת ההסברה

הכרזה חד-צדדית של מדינה פלסטינית

"צונאמי מדיני" או איום סרק ?

שלום,

לפני חודשיים טבע אהוד ברק את המונח "צונאמי מדיני" ביחס להכרזה הפלסטינית החד-צדדית על מדינה הצפויה בספטמבר, ולתוצאותיה.

השמאל והתקשורת עטו על מונח זה, והצליחו להכניס את המדינה לפאניקה. פאניקה זו עלולה להוביל לטעויות מדיניות של הממשלה ולווייתורים מיותרים ומסוכנים.

מסמך זה עושה סדר בנושא, ומסביר בקצרה את טיעון ה"צונאמי", את משמעות ההכרזה החד-צדדית, וכיצד ישראל צריכה להתמודד עמה.

בברכה,

מחלקת מחקר - מנהלת ההסברה

מועצת יש"ע

עיקרו של טיעון "הצונאמי המדיני"

בספטמבר יכריז אבו-מאזן על הקמת מדינה פלסטינית בגבולות 67. מרבית אומות העולם יכירו במדינה זו. התמיכה במדינה תעלה להצבעה בעצרת הכללית של האו"ם, שם תזכה לרוב עצום.

זה יהיה "הכ"ט בנובמבר" של הפלסטינים.

המדינה תקום בו-ביום בגבולות 67. מאותו רגע מדינת ישראל תיחשב "פולשת בלתי חוקית" בכל שטחי יהודה ושומרון, בקעת הירדן, ירושלים של פוסט-67 (למשל, רמות, הגבעה הצרפתית, הכותל המערבי וכו'). כ-660,000 הישראלים החיים מעבר לקו הירוק ייחשבו עבריינים. העולם יפתח בפעולות חרם על ישראל בדומה לדרום אפריקה. התיירות וההשקעות בישראל יקרוסו ועימם כלכלת ישראל. ישראל תהפוך להיות מצורעת בעולם.

תסריט איום זה יכול להימנע רק אם ראש הממשלה יקדים את הפלסטינים ויעניק להם מדינה ביוזמת ישראל.

עד כאן הטיעון.

מועצת ישע מועצת היישובים היהודיים ביהודה שומרון וחבל עזה

המציאות

יום לאחר ההכרזה וההצבעה באו"ם אין לפלסטינים מדינה. מבחינה משפטית לא קורה כלום.

שניים מתנאי היסוד במשפט הבינלאומי להיווצרות מדינה הם:

- א. **שלטון וריבונות:** גוף יחיד ובלעדי השולט על כלל האוכלוסייה בשטח מוגדר.
- ב. **עצמאות:** מסוגלות לנהל את ענייני הפנים והחוץ ללא תלות במדינה אחרת או בגוף אחר כל שהוא.

שני התנאים הבסיסיים הללו לא מתקיימים כאן, והכרזה באו"ם לא מהווה בשום דרך תחליף לתנאים אלו.

לפלסטינים אין ריבונות בלעדית בשטח. מדינת ישראל שם. צה"ל שם. 660,000 ישראלים שם.

סמכותה המוגבלת של הרשות חלה בשטחי A ואילו בשטחי B באופן חלקי עוד יותר (ללא בטחון). מרבית השטח (60%) נתון לריבונות ישראלית מלאה. הרש"פ תלויה תלות מוחלטת במדינת ישראל. תנועה בכבישים, כספים, מים, תשתיות, בטחון.

הכרזה חד צדדית היא הפרה מהותית של הסכמי אוסלו עליהם חתומים הפלסטינים בערביות בינלאומיות, ומכוחם מתפקדת הרשות הפלסטינית. המשמעות של הכרזה זו היא ביטול הסמכות של הרשות הפלסטינית בשטחי B ו A.

אלא אם כן מדינת ישראל יוצאת מרצונה משטחי יו"ש, בקעת הירדן, וירושלים ומפנה בו-ביום 660,000 ישראלים ואת כוחות צה"ל ומעבירה את השטח לידי הפלסטינים, הרי שתנאי היסוד של שלטון בשטח אינם מתקיימים.

כלומר, בספטמבר, אין מדינה פלסטינית. יש אולי הכרזה, מדינות יכירו בה, האו"ם יצביע עבורה, אך מדינה אין.

נדגיש: לא החלטת כ"ט בנובמבר הקימה את ישראל. אפילו לא הכרזת העצמאות. הניצחון במלחמת העצמאות והשליטה האפקטיבית והבלעדית של מדינת ישראל בשטחיה הם שהקימו את המדינה, ע"פ החוק הבינלאומי.

תקדים הכרזת העצמאות הפלסטינית ב-1988 – לא נעים, לא נורא

היינו כבר בסרט הזה. מדינה פלסטינית כבר הוכרזה, מדינות העולם הכירו בה, והצבעה בעצרת הכללית באו"ם עברה ברוב עצום:

- 15 בנובמבר 1988 הכריז יאסר ערפאת על הקמת מדינה. **88 מדינות הכירו בה.**
- 15 בדצמבר 1988 קיבלה העצרת הכללית של האו"ם את החלטה 43/177 המכירה בהכרזה על מדינה פלסטינית, **ברוב מוחץ של 104 מדינות שתמכו**, שתיים שהתנגדו (ישראל וארה"ב), ו36 שנמנעו.
- מדינות רבות פתחו שגרירויות ונציגויות של "מדינת פלסטין".

אבל לא קרה כלום.

כי, כאמור, ע"פ המשפט הבינלאומי הכרזות, הכרות, והצבעות בעצרת הכללית באו"ם אין מקימות מדינה. שלטון אפקטיבי ובלעדי בשטח יוצר מדינה. ואת זה אין, ולא יהיה להם.

מועצת ישע מועצת היישובים היהודיים ביהודה שומרון וחבל עזה

אז מה בעצם קרה כאן?

הנה תקציר האירועים:

ביולי 2009 קרא חאבייר סולאנה, אז הממונה על מדיניות החוץ של האיחוד האירופי, לקבוע תאריך יעד להכרה במדינה פלסטינית באופן חד-צדדי, אם הצדדים אינם מגיעים להסכם. הרעיון היה ליצור מנוף לחץ על ממשלת ישראל לעשות ויתורים נוספים. הפלסטינים וכן מספר גורמים אירופאים הבינו שגילו מנוף לחץ יעיל, והמשיכו לנופף באיום ההכרזה החד-צדדית.

הרעיון אף התפתח לכדי פנייה למועצת הביטחון, גורם שיש לו שיניים. ארה"ב הסירה אפשרות זו מהפרק והודיעה מספר פעמים שתטיל ווטו על כל ניסיון כזה. בדצמבר 2010 קיבל הקונגרס החלטה גורפת נגד כל מדיניות חד-צדדית, והנשיא אובאמה אף הטיל וטו בפועל אפילו על ניסיון לגנות את מדיניות ההתנחלות של ישראל. בתחילת 2011 נושא האיום של הכרזה חד-צדדית תפס תאוצה בתקשורת הישראלית. בקרב מקבלי ההחלטות בממשלת ישראל גברה תחושת הלחץ.

ב12 במרץ השנה הביא שר הביטחון ברק את הלחץ לשיא חדש כאשר קבע ש"אנו עומדים בפני צונאמי מדיני בספטמבר".

זאת, על אף שהוא יודע שארה"ב תטיל וטו על כל פעולה במועצת הביטחון, ואילו להחלטות העצרת הכללית אין משמעויות מעשיות.

בינתיים, הצליח ראש הממשלה לרתום את גרמניה נגד כל מהלך חד-צדדי.

התמריץ המרכזי למהלך החד-צדדי הוא שהעולם מבין שמדינת ישראל בהיסטוריה. כלומר, המהלך החד-צדדי הוא איום, לא אופציה. זהו אקדח ריק.

מדוע ארה"ב, גרמניה ואחרים מתנגדים למהלך החד-צדדי?

כי הם מבינים שהכרזה כזו תיצור מדינה כושלת ועוינת (Failed & Hostile State).

כושלת – כי כאמור, הרש"פ לא באמת שולטת על השטח (תחשבו על אריאל, מעלה אדומים, ירושלים, וכל היישובים. האם הרש"פ שולטת?); אין לה שליטה ביטחונית; אין לה יכולת תנועה; היא תלויה תלות מוחלטת בתשתיות ישראל. מדינה כושלת כזו תיצור תסכול רב בציבור הפלסטיני.

עוינת – אם הרש"פ זוכה במדינה ללא צורך ביותר על זכות השיבה או בהצהרה על סוף הסכסוך, איזו מוטיבציה תהיה לה אי פעם לוותר על דברים אלו? ברור לכל שהחאמס ישתלט במהרה על המדינה והיא תהפוך בסיס איראני עוין לא רק לישראל אלא גם לירדן ולעולם המערבי.

כלומר, הכרה במדינה באופן חד-צדדי היא מתכון להנצחת הסכסוך כאן למשך מאות שנים קדימה. את זה הבינו ארה"ב וגרמניה. ממשלת ישראל פועלת להבהיר זאת גם למדינות נוספות.

אז מה יקרה בספטמבר?

אפשרות אחת היא שבדומה ל1988, הפלסטינאים יכריזו שוב על מדינה, מספר רב של מדינות יכירו בה שוב, והעצרת הכללית של האו"ם תצביע שוב עבור המדינה ברוב גדול. הכרזה זו תהיה, כאמור סמלית. לא נעים, לא נורא.

אפשרות נוספת היא שתחת לחץ בינלאומי הפלסטינים יחזרו בהם מהכוונה להכריז על מדינה. כך או כך, לא מדובר בצונאמי.

מועצת ישע מועצת היישובים היהודיים ביהודה שומרון וחבל עזה

מה ממשלת ישראל צריכה לעשות?

- **קודם כל, לא להילחץ**, ובוודאי להפסיק להלחץ את עצמה. לחץ זה הוא שמעודד את הפלסטינים ואת האירופאים להתמיד במאמצייהם. אם יבינו שאנו לא בלחץ, הם יאבדו את מרבית מנוף הלחץ שלהם.
- **להמשיך בפעילות הבינלאומית** מול מדינות מרכזיות כמו ארה"ב, גרמניה, צרפת, רוסיה, סין ובריטניה כדי להניא אותן מהכרה במדינה פלסטינית. ארה"ב וגרמניה כבר הודיעו שהן נגד. יש להמשיך לשכנע את המדינות האחרות.
- **ליצור מנופי לחץ נגדיים**. לבצע את ההכנות להחלת החוק הישראלי לפחות על שטחי C, שמהווים 60% משטחי יהודה ושומרון, ומכילים 100% מהיהודים, וכמה אלפי ערבים. הפלסטינים והעולם יבינו שלא רק הפלסטינים יכולים לפעול באופן חד-צדדי, גם אנו יודעים את המלאכה. מספר שרים בליכוד (כחלון, כץ, אדלשטיין) כבר הצהירו על תמיכתם בכך. הפלסטינים פתחו נגדנו מלחמה מדינית. **אסור להסתפק בתוצאת תיקו: צריך לנצח בה.**

מה עמדת מועצת יש"ע?

- **על ממשלת ישראל להכריז על קץ להסכמי אוסלו, וסוף לרעיון המדינה הפלסטינית.** זאת, בגלל שהפלסטינים קיבלו שתי החלטות אסטרטגיות: הליכה על דרך חד-צדדית, וחבירה לחמאס בדרך הטרור. שבירת הכלים הפלסטינית משחררת את ישראל מהתחייבויותיה.
- **על ממשלת ישראל להחיל את החוק הישראלי לעת עתה בשטחי C.**

סיכום:

סאגת ה"צונאמי המדיני" היא איום ריק, ולא אופציה מעשית. התגובה ההיסטרית של מדינת ישראל והתקשורת בארץ יוצרת תחושה של איום ממשי, מעודדת את הפלסטינים, ורק מעצימה את הלחץ על ישראל.

מדינת ישראל צלחה בשלום אתגרים גדולים לאין ערוך. נעבור גם את זה בשלום.